

et sagkyndigt Ekjøn. Vi have jo Exempler paa, at vi kunne sende de kyndigste Veterinærer ud, for at se paa Kreaturerne, og de kunne tage feil. Gaað skulle vi saa sige om en Dyrslage, som ingen vidtubstrakt Erfaring kan have om den Slags Ting? Skulde han være berettiget til enten at anholde et Kreatur eller Kjødet af et saadant? Nei, ved Siden af, at der træffes Foranstaltninger til at forbyde Salget af usunde Dyr eller Kjødet af dem, maa der være anvist den Handelende en Veie, ad hvilken han kan faae Sikkerhed for, at han bliver retfærdig bebømt, og det maa ikke alene indskræntes til de Kommuner, hvor der oprettes et offentligt Slagtehus, men det maa ske over det ganske Land. Thi Kjødet er lige sundt eller usundt, enten en By er stor eller lille, og enten der er et Slagtehus eller ikke. De to Ting komme efter mit Ekjøn ikke i fjerneste Maade hinanden ved. Det kan paa ingen mulig Maade tilstedes efter mit Ekjøn, at et Byraad eller en Kommunalbestyrelse faar Bemyndigelse til i sin Vedtægt at bestemme om slige Ting. Paa den Maade bliver Kommunalbestyrelsen en lille Lovgivningsmagt i Staten. Det er ogsaa Noget, som navnlig er meget yndet af Kjøbstadkommunalbestyrelserne. De ville gjerne have det saaledes, at de ved deres Vedtægter kunne bestemme alt Muligt. De ville have deres egen Mening gennemført og en meget udstrakt Frihed til at tage Bestemmelser. Dette kan indrømmes dem, saalænge de holde sig indenfor Kommunens Grændser og holde sig til, hvad der vedkommer Kommunen som saadan, men naar de træde udenfor, naar der er Tale om et Samfundsanliggende, siger jeg, at det maa Vedtægter ikke bruges til. Mine Underandringsforslag gaa derfor ud paa at udskille den Del af Lovforslaget, som vedkommer Tilsynet med Kreaturer, der skulle sælges, og med Kjødet af slige Kreaturer. Naar denne Udskillelse sandt Sted, har jeg gjort mig selv det Spørgsmaal: Kan Du stemme for de øvrige Bestemmelser? Hvordan forholder det sig med dem? Deril maa jeg sige, at naar jeg ser paa de øvrige Bestemmelser, som Lovforslaget indeholder, ere de saa radikale, at jeg ikke tror, vi kunne opvise Magten til dem i den Tid, der er gaaet, siden vi fik Næringsloven af 1857. Jeg tror, at den Slagtevang, her indføres, er et saadant Indgreb i de Enkeltes bestaaende Rettigheder, at det vist vilde se meget ilde ud med Næringsfriheden, hvis saadanne Bestemmelser skulde faae Lovkraft. Lad os engang tænke os, at Folk have indrettet Slagterier i Byen, hvor de bo, i deres egen Eiendom, saa skulle de med saa kort Varjel forlade hele deres tilvante Indretning, og vises hen til et offentligt Slagtehus! For mig staar det da klart, at enhver Smaamand øieblikkeligt er afflaaren fra al Slagtning. Det er Nigmændene, som paa dette Omraade ville vinde absolut Seir, saaledes som de have gjort i Næringsvæsenet og paa saa

mange andre Omraader. Det er Nigmændene, der ved en saadan Foranstaltning ville vinde Seir, Smaamanden bliver sat ud af Stand til at benytte sin Næring, naar denne Slagtemaade bliver indført. Jeg vil blot nævne en eneste Ting, og det er, at Lovforslaget paabyder Fællesskab i Affaldet. Lad os nu blot se paa, hvad det er for en Ting for en Smaamand, at han bliver blandet ind i et saadant Fællesskab. Nu staar det saaledes til med Smaamanden, med den, som kun har ringe Midler til Raadighed, at fra den Dag, han har slaget sit Kreatur, maa han saa snart som muligt afhænde Affaldet for at faae de Smaafillinger, han behøver til sin Næringsvei. Men hvorledes er hans Stilling, naar han kommer ind i et saadant Fællesskab? Saa maa han vente paa at afhænde sit Udbytte, indtil det er bleven fabrikeret; thi der skal jo være Fabrikation. Det er Smaamanden ikke tjent med. Han er som oftest ene om sit Slagteri — det træffer mange Gange — og naar vi tænke os, hvilken Forskyrrelse det maa foraarsage en saadan enlig og fattig Mand, at han skal hen til det offentlige Slagtehus med alt Muligt, tror jeg, at de, der ere kjendte med, hvordan Smaafolks Kaar ere, maa vel overveie det, inden de indføre Sligt. Det er efter mit Ekjøn, for at nævne det med dets rette Navn, en socialistisk Foranstaltning, og jeg er vis paa, at, naar der kom en lille Tilføjelse til, vilde ingen Socialdemokrat kunne anke det Mindste over denne Foranstaltning; de skulde blot have sælles Driftskapital, saa var det Hele i sin Orden! Det vil af mine Udtalelser let forstås, at jeg for min Del er en ubetinget Modstander af hele dette Lovforslag; men først og fremmest er jeg dog en Modstander af den Del, som omhandler Tilsynet med Slagtedyrene og med Kjødet, og jeg vilde alligevel anse det for mit Vedkommende for meget tilfredsstillende, naar det blev udskilt af Loven. Saa kunde der tales om det Andet som en Kommunalaffag, og da kunde der maaske gjøres om paa det saaledes, at det kunde blive mere taaleligt. Til Slutning vil jeg dog henstille til den ærebe Forslagsstiller og Ordførere, om han muligvis adbrig har tænkt sig eller kunde tænke sig, at der var andre Veie, ad hvilke man kunde staffe de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger ind i Byerne end netop ved saadan en brat Overgang, en Overgang paa 3 Maanedere, som affjærer alt det Tilvante, ja, ikke engang lader Kontrakter blive staaende! Tre Maaneders Henstand, saa er Kontrakten brudt, der hjælper ingen Snak, ingen Tale, Kontrakten skal brydes, og Cieren og Leieren kunne ikke fordre Erstatning af hinanden! Det Forhold maa naturligvis henvises til Kommunen, som saamang andre Ting ere henvisne til; thi der maa de søge Erstatning, men Kontrakten faar hverken Naade eller Barmhertighed! Efter 3 Maanedere skal Alt være i Orden! Jeg vil, som sagt, henstille til den ærebe